

**Struktura, dynamika i stan zdrowotny cisa pospolitego
Taxus baccata w rezerwacie przyrody „Cisy w Mogilnie”
(Karpaty Zachodnie)**

Structure, dynamics and health status of the European yew
Taxus baccata population in the “Cisy w Mogilnie” nature reserve
(Western Carpathians)

JAN BODZIARCZYK, MALWINA SIWY, MARCIN WIDLAK

Zakład Bioróżnorodności Leśnej, Instytut Ekologii i Hodowli Lasu, Wydział Leśny
Uniwersytet Rolniczy im. H. Kołłątaja
31–425 Kraków, al. 29 Listopada 46
e-mail: rlbodzia@cyf-kr.edu.pl

Słowa kluczowe: demografia, wzorzec przestrzenny, struktura populacji, rzadki i chroniony gatunek.

Stanowisko cisa pospolitego *Taxus baccata* L. koło Mogilna jest aktualnie jednym z najbogatszych skupisk tego gatunku w polskiej części Karpat. Od kilkudziesięciu lat podlega ochronie rezerwatu. W ciągu ostatnich 50 lat liczba osobników w populacji zwiększyła się prawie dwukrotnie, a sporo z nich wyrosło poza granicą rezerwatu. Badaniami objęto całość populacji, która liczy 1272 osobniki. Większość cisów nie wytwarza organów generatywnych (85%). W odniesieniu do danych sprzed 5 lat udział cisów o cechach pozwalających zidentyfikować płeć jest ponad czterokrotnie mniejszy, a w porównaniu do innych populacji karpaccich badanych przez autorów – cisy w Mogilnie najslabiej obradzają (15% populacji). Większość osobników posiada zdrową i żywotną koronę (89%), ale aż u 67% cisów stwierdzono różnego rodzaju uszkodzenia pnia, wśród których dominują porażenia grzybowe. Głównym problemem w rozwoju populacji jest słabe obradzanie osobników i brak odpowiednio licznego odnowienia, które zapewniłoby ciągłość rozwoju populacji.